

**SAK 64/15 SØKNAD OM MIDLAR TIL VIDAREFØRING AV
TERRENGSYKKELPROSJEKTET I HALLINGDAL –
TRÅKK ‘N’ ROLL – Tråkk ‘n’ Roll**

SAKSOPPLYSNING

Bakgrunn

I søknad datert 17.11.2015 (vedlegg 1) søker Visit Geilo AS på vegne av alle dei seks destinasjonane i Hallingdal om kr. 400.000 i støtte til vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal.

Utgangspunktet for tiltaket var søknad frå Visit Hallingdal, der det i sak 46-14 vart rådd til ei løyving på totalt kr. 670.000 til eit sykkelprosjekt og profileringsprosjekt langrenn. Visit Hallingdal vart historie men destinasjonsselskapa vart utfordra på å gjennomføre sykkelprosjekt og profileringsprosjekt langrenn. Regionrådet handsama i sak 04-15 gjennomføring av fyrste fase sykkelprosjekt «Tråkk ‘n’ Roll», etter at dei 6 destinasjonsselskapa gjekk saman om å realisere prosjektet, med Visit Geilo som prosjektansvarleg. Av ei total kostnadsramme på kr. 670.000 vart det løyvd kr. 335.000 til prosjektet, finansiert av partnerskapsavtala med Buskerud fylkeskommune for 2015.

Terrengsykling er sterkt aukande i popularitet og blir vurdert å ha stort potensiale i Hallingdal, som eit viktig tilbod i reiselivssamanheng. Målsettinga er å utvikle Hallingdal til Norges leiande terrengsykkelregion. I 2012/13 gjennomførte Visit Hallingdal (då Hallingdal Reiseliv) ei forstudie for å sjå på mogelegheitene for ei mogeleg sykkelseting. Forstudia synte at terrengsykling er ein volumaktivitet i stor vekst. Som følgje av Hallingdal sin omfattande reiselivsretta infrastruktur og -servicetilbod, transport, naturgjevne føresetnadar og aktivt terrengsykkelmiljø, indikerte forstudia at Hallingdal har eit svært gunstig utgangspunkt for å bygge ein posisjon i denne markanden. Visit Hallingdal vidareførte arbeidet med dialog med reiselivsaktørar, grunneigarar og frivillige, for å sjå på mogelegheitene for vidare felles seting. I dette arbeidet er potensialet i sterkare grad synleggjort og det er stadfesta ein stor vilje i næringa til å satse mot terrengsykling.

Tråkk ‘n’ Roll, fyrste fase

Mål

Målet for Tråkk ‘n’ Roll er å auke deltakarregionane sin attraktivitet som heilårsdestinasjonar gjennom utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod. Fyrste fase hadde som formål å:

- Kartlegge Hallingdal sitt potensial som terrengsykkeldestinasjon.
- Gje svar på kva aktivitetar som skulle gjennomførast kvar og i kva rekkefølge.
- Finne ut korleis ein framover bør utvikle og posisjonere produkt, mot kva målgruppe, kva for utviklingstiltak som er nødvendig, og kva rekkefølge det er føremålstenleg å gå fram.
- Gjennom analyse av Hallingdal sitt sykkelprodukt og tilhøyrande servicetilbod skulle prosjektet resultere i ein konkret tiltaksplan for kvar destinasjon, som kan realiserast i vidare prosjektrinn. Tiltaksplanen som er utarbeidet i denne prosjektfasen er det strategiske fundamentet for den framtidige terrengsykkelsatsinga i Hallingdal
- Prosjektet har hatt som overordna mål at ein framtidig terrengsykkelsatsingen skal skje på ein bærekraftig måte.

I fyrste prosjektfase har det lokale terrengsykkelmiljøet, med bistand frå konsulentar i Allegra Tourismus frå Sveits (<http://allegra-tourismus.ch>), gjennomført ei omfattande kartlegging av

sykkelrelaterte tilbud på alle destinasjonane i Hallingdal. “Rapport om terrengsykling i Hallingdal” er vedlagt.

Hovudfunn

- Eksisterande stigar er med få unntak ikkje klare til å ta imot turistar i stort volum. Det må utviklast bærekraftige terrengsykkeltilbod, og ein klar strategi for å knytte stigane opp mot turistknutepunkt for å generere næringsverksemd.
- Offentleg transport for terrengsyklistar i Hallingdal er under gjennomsnittet. Sjølv om det fer eit svært godt tilbod, må produkta tilpassast behova til terrengsyklistar.
- Overnattingstilbodet er bra, men få hotell har gjort noko spesielt for å dekke behova til terrengsyklistar. Vidare utvikling dreiar seg i stor grad om å opparbeide kompetanse og få på plass grunnleggjande tenester på ulike type overnattingsstader.
- Det er generelt mangel på tenester som blir etterspurt av terrengsyklistar – f.eks. utleie, guiding, instruksjon, servering etc. I framtidige utviklingstrinn blir det viktig å stimulere til at nye bedrifter og tilbod ser dagens lys.
- Rapporten frå fyrste fase av Tråkk ‘n’ Roll er tydeleg på kor viktig det er at terrengsykling held fram som eit regionalt prosjekt:
“Den enkelte kommunen skal og bør ha egne tilbud og et eget kundesegment, alt etter terreng, lokalt terrengsykkelmiljø og eksisterende infrastruktur. Men terrengsykkelturisme må fortsatt være et felles Hallingdal-prosjekt. Overføringen av kunnskap (...) er nødvendig.”
- Kartlegginga har resultert i ein forretningsmodell for den framtidige utviklinga av terrengsykkeltilbodet i Hallingdal, og ein faseinndelt tiltaksplan for kvar destinasjon.
- I tiltaksplanane blir det rådd til å prioritere følgjande områder i første utviklingstrinn:
 - o Konseptplaner og stigesign
 - o Bygge opp regionalt kompetansemiljø på stigutvikling
 - o Tilpasse og utvikle tenester
 - o Kompetanseheving

Resultat

- Prosjektet har i samarbeid med det lokale terrengsykkelmiljøet og konsulentfirmaet Allegra Tourismus kartlagt terrengsykkelproduktet i heile Hallingdal – alt frå terrengsykkelstigar til overnatting, transport, tenester og terrengsykkelmiljø. Analysen inkludera meir enn 600 observasjonar frå heile Hallingdal, som er samla inn via MTB Agent appen.
- På bakgrunn av denne jobben er det utvikla ein samla forretningsplan for Hallingdal som terrengsykkelregion.
- Det er i tillegg utarbeida ein tiltaksplan for kvar enkelt destinasjon.
- Forretningsplan og tiltaksplanane utgjer det strategiske fundamentet for ei framtidig utvikling av terrengsykling på destinasjonar som vel å halde fram si satsing.
- Prosjektet har initiert prosjektsamarbeid med Valdres og Trysil (“Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen”), som har ført til ei løyving på 3,7 mill. kroner frå Kommunal- og Moderniseringsdepartementet sitt program for verdiskaping og næringsutvikling i fjellområda.
Denne satsinga skal supplere dei regionale satsingane i dei tre regionane innanfor følgjande satsingsområde:
 - Produkt- og konseptutvikling

- Marknadsføring og sal
- Kompetanseheving og forskning

Eit av hovudmåla er å fremme “best practice” retningslinjer for bærekraftig utvikling av terrengsykkelprodukt – m.a. gjennom å utvikle felles retningslinjer innan sertifisering, tryggingstiltak, guideutdanning og å auke kompetanse innan stigdesign, utvikling og -vedlikehald.

Sluttrapport Tråkk ‘n’ Roll, fyrste fase blir ettersendt så snart den er klar.

Tråkk ‘n’ Roll, fase 2

Alle dei 6 destinasjonane som ha delteke i prosjekt ynskjer å vidareføre samarbeidet rundt terrengsykkelutvikling i Tråkk ‘n’ Roll prosjektet. Som vedlagte prosjektrapport syner er det mange like og felles behov i komande utviklingstrinn. T.d. utarbeiding av konseptplanar og stigdesign, utvikling av tenester og generell kompetanseheving. Verdiskapingsprosjektet som blir gjennomført dei neste 3 åra i samarbeid med Trysil og Valdres (TBV) vil vera eit stort løft i forhold til utfordringane Hallingdal står overfor. Prosjektgruppa ser likevel eit stort behov for å halde fram med eit sterkt samarbeid om terrengsykling i Hallingdal gjennom Tråkk ‘n’ Rollprosjektet. Her er det fyrst og fremst snakk om å få på plass eit lokalt kompetansemiljø for bærekraftig stigutvikling og bidra til at tiltak i verdiskapingsprosjektet blir forankra og best mogleg tilpassa Hallingdal sine behov.

I den komande fasen startar arbeidet med konkrete utviklingstiltak frå tiltaksplanen, som skal gjera Hallingdal til Norges leiande terrengsykkelregion.

Tråkk ‘n’ Roll-rapporten syner at behovet for utvikling og utbetring av stigar er meire omfattande enn det som var antatt på førehand. «Stibyggerskolen» som vart gjennomført i sumar synta at utvikling av berekraftige terrengsykkelstigar er ei utfordrande og kompetansekreivjande oppgåve. Gjennom dialog med Allegra og IMBA Europe (The International Mountain Bicycling Association) har ein kome fram til at eksisterande grupper, som stig- og løypelag eller terrengsykkelmiljøa, sjølv med opplæring, ikkje vil vera i stand til å lyfte utviklingsoppgåvene aleine. Destinasjonane i Tråkk ‘n’ Roll samarbeidet meiner derfor at det er nødvendig å få på plass eit regionalt kompetansemiljø på 3 personar som kan spesialisere seg på denne oppgåva og arbeide med stigutvikling og vedlikehald i heile regionen etter “best practice” retningslinjer. Det blir vurdert at ingen enkeltdestinasjon i Hallingdal kan løyse denne oppgåva tilfredsstillande aleine, ettersom utviklingsarbeidet på ein sesong vil ligge på mellom 2-6 veker per destinasjon. Gjennom å samarbeide, kan kompetansemiljøet flytte seg mellom destinasjonane og dermed arbeide med stigutvikling gjennom heile sumarsesongen. Det vil gjera jobben meir attraktiv, og dermed vil ein ha mogelegheit for å skapa eit dedikert og profesjonelt miljø med høg kompetanse. Det er lagt opp til at personane primært blir rekruttert i det lokale terrengsykkelmiljøet. Gjennom dette initiativet kan det sikrast at kompetansen som også blir tileigna i samarbeidet med Trysil og Valdres blir forankra best mogeleg i destinasjonane i Hallingdal, at regionen som får størst mogeleg effekt, og at effekten blir langsiktig.

Prosjekt mål

Målet er å auke destinasjonane i Hallingdal sin attraktivitet som heilårsdestinasjonar gjennom utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod.

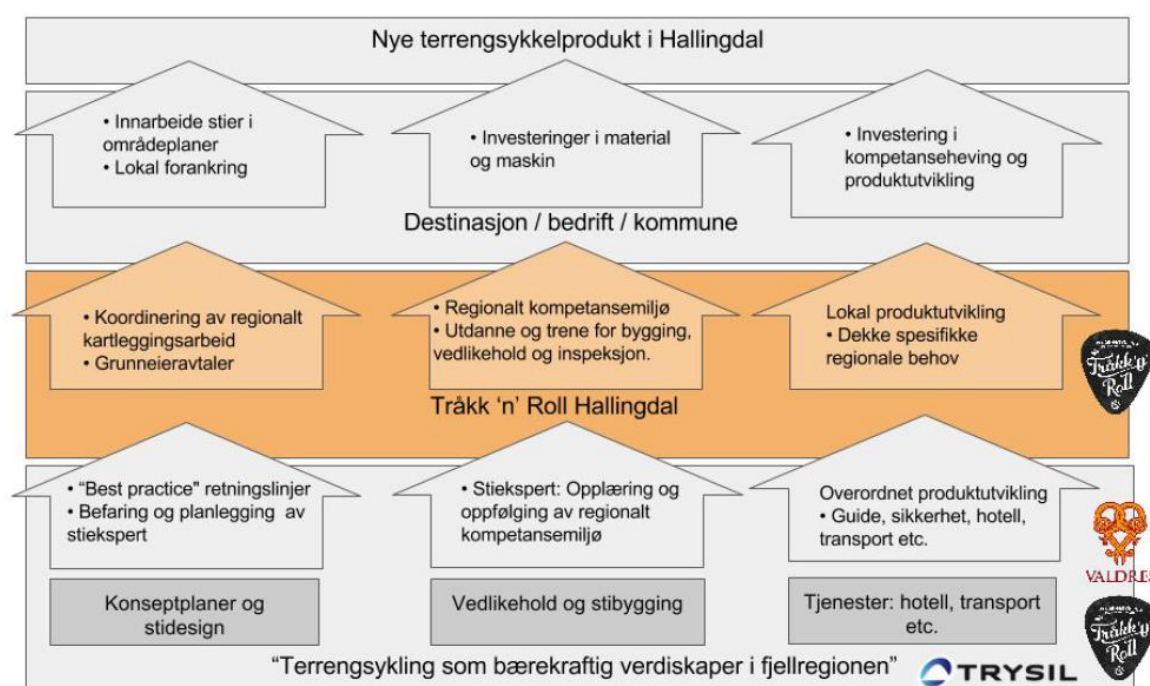
- Utvikle terrengsykkeltilbod som heilt konkret skal bidra til eit langsiktig økonomisk løft i deltakardestinasjonane (auka omsetning i reiselivsnæringa, ringverknadar i andre næringar, og nye mogelegheiter for næringsetablering og tilflytting).

- Forankre utviklinga blant grunneigarar, sykkelentusiastar og i det kommersielle reiselivet og bygge opp lokalt kompetansemiljø.
- Utviklinga har som mål å vera bærekraftig, i den forstand at den er langsiktig, tek omsyn til lokal kultur og tradisjon, og er i harmoni med natur og miljø.
- Prosjektet går frå ein kartleggingsfase og inn i ein operativ fase der utviklinga Blir gjort i form av utvikling av tilbod

Aktivitetar

- Utvikling av konseptplanar og stigdesign i områda som er lokalisert i tiltaksplanen.
- Bygge opp regionalt kompetansemiljø for stigutvikling og vedlikehald
- Initiere næringstiltak for utvikling og tilpassing av terrengsykkelspesifikke tenester.

Modellen under syner samspelet mellom TBV og fokusområda i komande fase av Tråkk 'n' Roll prosjektet:

Økonomi

Kostnader

Regionalt kompetansemiljø (3 pers.)	800.000
Prosjektledelse	200.000
Produktutviklingstiltak	100.000
Regnskap + diverse	50.000
Timeinnsats dest./næring/kommune (ca 650 t.)	245.000
SUM	1.395.000

Finansisering

Regionrådet i Hallingdal	400.000
Buskerud Fylkeskommune	300.000
Destinasjonsbidrag	150.000
Næring/kommune (bruk av kompetansemiljø)	300.000
SUM	1.150.000
Egeninnsats tid	245.000
Samlet ramme	1.395.000

Vurdering

For Hallingdal er det avgjerande å utvikle gode og framtidsretta aktivitetstilbod også på sumaren. Aktivitetsbaserte naturopplevingar er ein av Hallingdal sine store styrker som utan tvil kan utviklast vidare både sumar og vinter. Her må Hallingdal utnytte sine naturgejevne fortrinn og den infrastruktur og tilrettelegging med m.a. servicetilbod som allereie er etablert. Utvikling av terrengsykling kan vera med å utnytte vore fortrinn i eit heilårsperspektiv. Ut frå det potensialet terrengsykling er vurdert til å ha i Hallingdal og at dette er ei satsing som er godt forankra verkar dette som ei fornuftig satsing.

Men det er sjølvstøtt avgjerande at reiselivsnæringa ser på dette som interessant og er villig til å ta eit tak.

Tiltaket blir vurdert som god forankra i høve til Buskerud fylkeskommune sin regionale delplan for reiselivet i Buskerud ”Først mot fremtiden 2010-2016” og fylkeskommunen sitt program “Aktivitetsturisme i Buskerud 2015-2018”.

I Strategisk plan for Hallingdal er reiseliv – opplevingar eit prioritert satsingsområde.

Planlegging, tilrettelegging og utvikling av terrengsykling kan sjå ut til å vera i ein startfase i Norge, der kompetanse både i forhold til planlegging og bygging er ein profesjon som må byggast opp. Med Tråkk ‘n’ Roll fase 1, prosjektet «Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen» og event. fase 2 Tråkk ‘n’ Roll, vil Hallingdal ha eit svært god grunnlag i forhold til:

- Høg kompetanse på planlegging, bygging og produktutvikling
- Gode planar
- Marknadsføring og sal
- Forankring
- Ei samla regional satsing på terrengsykling
- Konkrete tiltak

Forankring, utvikling av gode planar og oppbygging eit godt kompetent fagmiljø i Hallingdal vil kunne vera grunnlaget og drivkrafta som skal til for konkret bygging av stigar/løyper.

Allereie i 2016 er det fleire reiselivsaktørar som både vurderer og skal bygge stigar.

Etter dagleg leiar sitt syn er terrengsykkelprosjektet eit godt døme på konkret målretta samarbeid, som utan tvil vil vera med å setja Hallingdal i mykje sterkare grad på kartet, ved eit langsiktig og målretta arbeid. Hallingdal har mogelegheit til å bli ein av dei mest attraktive terrengsykkelregionane i landet, noko som vil vera eit viktig bidrag i utviklinga av destinasjonane i Hallingdal som attraktive heilårsdestinasjonar.

Grunnlaget for å utvikle eit bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal er absolutt tilstades ut frå at destinasjonane ser på utvikling av terrengsykkelprodukt som ei prioritert oppgåve, at det blir bygd opp høg kompetanse på planlegging og bygging og det blir utvikla gode planar. Den største utfordringa vil etter dagleg leiar sitt syn vera konkret realisering. Det kan stillast spørsmål ved samsvar mellom bruk av ressursar til div. prosessar, planlegging og kompetanseoppbygging i forhold til realisme når det gjeld konkret bygging av stigar og løyper. Utvikling av terrengsykkeltilbod som ei «ny næring», som krev oppbygging av kompetanse og at prosjektet er tydeleg og godt forankra i dei ulike destinasjonane, vurderer dagleg leiar det som dei viktigaste argumenta for positiv innstilling til søknaden. I tillegg er det sjølvsagt viktig at Hallingdal utviklar nye gode aktivitetstilbod.

Forslag til vedtak

1. Regionrådet for Hallingdal rår til at det blir løyvd eit tilskot inntil 30% av kostnadane til vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal i 2016, innanfor ei øvre tilskotramme på kr. 400.000. Tilskotet blir finansiert av partnerskapsavtala med Buskerud fylkeskommune for 2015.
2. Visit Geilo AS skal vera prosjektansvarleg for vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal.
3. Styringsgruppe for vidareføring og utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbod i Hallingdal skal vera med ein representant frå kvart av destinasjonsselskapa i Hallingdal i tillegg prosjektleiar for Regionrådet sitt prosjekt Hallingdal 2020.
4. Prosjektet skal vera avslutta i 2016 og evaluering og rapportering skal vera gjennomført innan 31.12.2016

Ål 22.11.2015

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

Vedlegg 1: Søknad datert 17.11.2015 frå Vist Geilo AS
Vedlegg 2: Rapport om terrengsykling i Hallingdal

Regionrådet for Hallingdal
Torpomoen 27
3579 Torpo

Geilo, 17. november 2015

Søknad om midler til videreføring av Terrengsykkelprosjektet i Hallingdal – Tråkk 'n' Roll

1 Kort beskrivelse

Målet for Tråkk 'n' Roll er å øke deltakerregionenes attraktivitet som helårsdestinasjoner gjennom utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbud. Vi har i første fase kartlagt hvilket potensial som finnes på destinasjonene og hvordan dette skal realiseres. I den kommende fasen starter jobben med konkrete utviklingstiltak fra tiltaksplanen som skal gjøre Hallingdal til Norges ledende terrengsykkelregion.

2 Prosjektbeskrivelse

Tråkk 'n' Roll er et samarbeidsprosjekt mellom alle de 6 destinasjonene i Hallingdal: Flå, Nesbyen, Ål, Gol, Geilo og Hemsedall. Prosjektet ble startet april 2015 med støtte fra Regionrådet i Hallingdal. I første prosjektfase har det lokale terrengsykkelmiljøet, med bistand fra konsulenter i Allegra Tourismus fra Sveits, gjennomført en omfattende kartlegging av sykkelrelaterte tilbud på alle destinasjoner i regionen. "Rapport om terrengsykling i Hallingdal" er vedlagt.

2.1 Hovedfunn fra Tråkk 'n' Roll rapporten:

- Eksisterende stier er med få unntak ikke klare til å ta imot turister i stort volum. Det må utvikles bærekraftige terrengsykkeltilbud, og en klar strategi for å knytte stiene opp mot turistknutepunkter for å generere næringsvirksomhet.
- Offentlig transport for terrengsyklister i Hallingdal er under gjennomsnittet. Selv om det finnes et svært godt tilbud, må produktene tilpasses behovene til terrengsyklister.
- Overnattingstilbudet er bra, men få hotell har gjort noe spesielt for å dekke behovene til terrengsyklister. Videre utvikling dreier seg i høy grad om å opparbeide kompetanse og få på plass grunnleggende tjenester på ulike type overnattingssteder.
- Det er generelt mangel på tjenester som etterspørs av terrengsyklister – f.eks. utleie, guiding, instruksjon, servering etc. I fremtidige utviklingstrinn blir det viktig å stimulere til at nye bedrifter og tilbud ser dagens lys.

Rapporten fra første fase av Tråkk 'n' Roll er tydelig på viktigheten av, at terrengsykling fortsetter å være et regionalt prosjekt:

“Den enkelte kommunen skal og bør ha egne tilbud og et eget kundesegment, alt etter terreng, lokalt terrengsykkelmiljø og eksisterende infrastruktur. Men terrengsykkelturisme må fortsatt være et felles Hallingdal-prosjekt. Overføringen av kunnskap (...) er nødvendig.”

Kartleggingen har resultert i en forretningsmodell for den fremtidige utviklingen av terrengsykkeltilbudet i Hallingdal, og en faseinndelt tiltaksplan for hver destinasjon. Komplette rapporter er vedlagt.

I tiltaksplanene anbefales det å prioritere følgende områder i første utviklingstrinn:

- Konseptplaner og stidesign
- Bygge opp regionalt kompetansemiljø på stiutvikling
- Tilpasse og utvikle tjenester
- Kompetanseheving

2.2 Videre utvikling

Tråkk 'n' Roll samarbeider med Trysil og Valdres om terrengsykkelprosjektet “Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen”, og det vil være stor grad av utveksling mellom prosjektene.

TBV har følgende satsingsområder:

- 1. Produkt- og konseptutvikling**
- 2. Markedsføring og salg**
- 3. Kompetanseheving og forskning**

Ett av hovedmålene til TBV er å fremme “best practice” retningslinjer for bærekraftig utvikling av terrengsykkelprodukt – bla. gjennom å utvikle felles retningslinjer innen sertifiseringer, sikkerhetstiltak, guideutdannelse, og øke kompetanse innen stidesign, -utvikling og -vedlikehold.

Tråkk 'n' Roll-rapporten viser at behovet for utvikling og utbedring av stier er mere omfattende enn det vi hadde antatt på forhånd. Stibyggerskolen, som ble avholdt i sommer, har dessuten vist oss at utvikling av bærekraftige terrengsykkelstier er en svært ufordrende og kompetansekrevende oppgave. Gjennom dialog med Allegra og IMBA Europe har vi kommet frem til at eksisterende grupper, som sti- og løypelag eller terrengsykkelmiljøene, selv med opplæring, ikke vil være i stand til å løfte utviklingsoppgaven alene.

Destinasjonene i Tråkk 'n' Roll samarbeidet mener derfor at det er derfor nødvendig å få på plass et regionalt kompetansemiljø på 3 pers. som kan spesialisere seg på denne oppgaven og jobbe med stiutvikling og vedlikehold i hele regionen etter “best practice” retningslinjer. Ingen enkeltdestinasjon i regionen kan løse denne oppgaven tilfredsstillende alene, ettersom utviklingsarbeidet på en sesong vil ligge på mellom 2-6

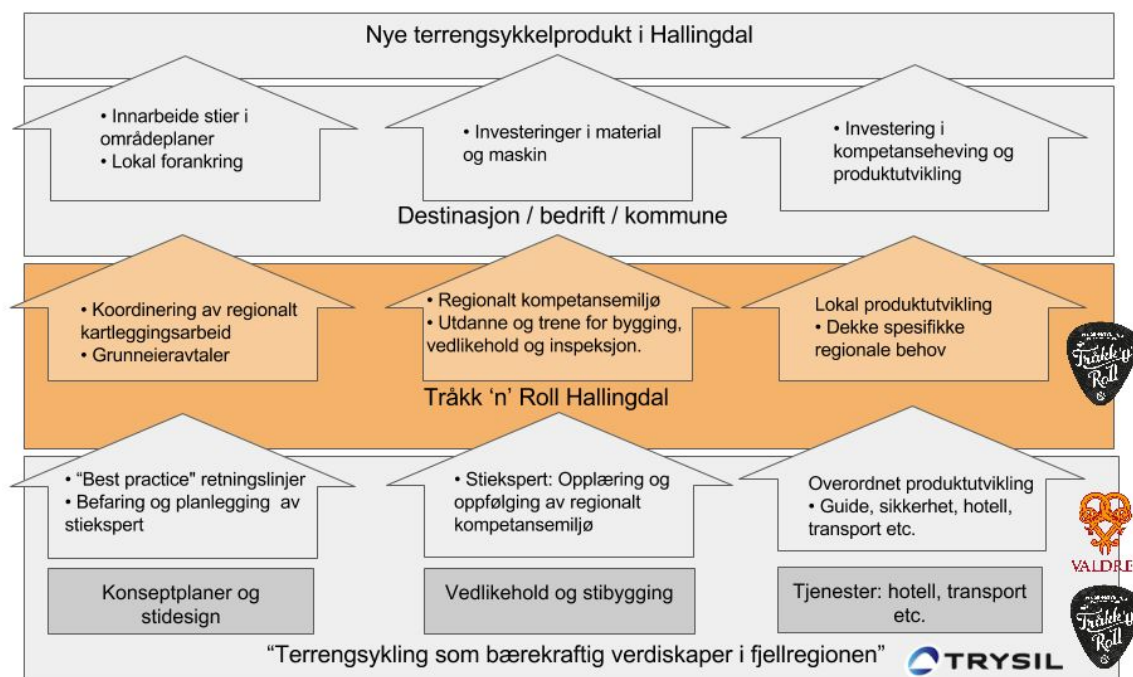
uker per destinasjon. Gjennom å samarbeide, kan kompetansemiljøet flytte seg mellom destinasjonene og dermed jobbe med stitutvikling gjennom hele sommersesongen. Det vil gjøre jobben mer attraktiv, og dermed vil det ha vi også bedre mulighet for å skape et dedikert og profesjonelt miljø med høy kompetanse. Vi ser for oss at personene primært rekrutteres i det lokale terrengsykkelmiljøet.

Gjennom dette initiativet sikrer vi at kompetansen som skapes i TBV forankres best mulig på destinasjonene i Hallingdal, at regionen som helhet får størst mulig effekt, og at effekten blir langsiktige.

I tillegg til kompetansemiljøet, vil det i det kommende året være behov for å supplere og forankre TBV-tiltak i en videreføring av Tråkk 'n' Roll, f.eks. i forhold til bistand i prosessen rundt lokale konseptplaner, grunneiendialog- og avtaler, samt supplering og et tilpassing av produktutviklingstiltak. Følgende områder er identifisert for arbeidet i 2016:

- **Støtte TBV-arbeidet med utvikling av konseptplaner og stidesign i områdene som er lokalisert i tiltaksplanen.**
 - Jobben vil skje i samarbeid mellom eksperter innen stidesign, destinasjonene, kommunale utviklingsavdelinger, sykkelmiljøet, og grunneiere.
- **Bygge opp regionalt kompetansemiljø i internasjonal klasse.**
 - Den kommende utviklingen bør være bærekraftig, og derfor er det avgjørende at det bygges opp lokal kompetanse som blir igjen i regionen.
 - Et regionalt kompetansemiljø innen stitutvikling og vedlikehold er nøkkelen til effektivisering og "best practice" kvalitet i utviklingsarbeidet og vil være et stort konkurransefortrinn for Hallingdal.
 - Velge ut en kompetansegruppe på 3 personer. Bygg kompetanse gjennom målrettet utdanning og praktisk trening i regionale stiprosjekt.
 - Initiativet vil være en unik løsning i norsk sammenheng, og potensielt gjøre stikompetanse til en eksportvare for Hallingdal.
- **Tilpasse og utvikle tjenester.**
 - Skape økonomisk bærekraft gjennom å initiere næringstiltak for utvikling og tilpassing av terrengsykkelspesifikke tjenester.

Modellen under viser samspillet mellom TBV og fokusområdene i kommende fase av Tråkk 'n' Roll prosjektet:

3 Kontaktopplysninger

Søker/prosjekansvarlig:

Visit Geilo AS

Kontaktperson:

Pål K. Medhus

Prosjektleder:

Lars Wraae Jensen

3.1 Mottatt støtte tidligere ja/nei

Ja. Destinasjonene mottok i april støtte til utvikling av forretningsmodell og tiltaksplaner i første fase av Tråkk 'n' Roll prosjektet. Kommunal og Moderniseringsdepartementet har dessuten støttet samarbeidsprosjektet mellom Hallingdal, Valdres og Trysil.

4 Spesifikasjon:

4.1 Bakgrunn

Bakgrunn for søknaden er ønsket fra prosjekteierne om å realisere anbefalingene i forretningsmodell og tiltaksplanene som er utarbeidet i Tråkk 'n' Roll prosjektet, og gjøre Hallingdal til den ledende terrensykkelregionen i Norge.

Se vedlagt rapport "Rapport om terrensykling i Hallingdal" (Allegra Tourismus, 10/15)

4.2 Prosjektmål

Målet er å øke destinasjonene i Hallingdal sin attraktivitet som helårsdestinasjoner gjennom utvikling av bærekraftige terrengsykkeltilbud.

- Utvikle terrengsykkeltilbud som helt konkret skal bidra til et langsiktig økonomisk løft i deltakerregionene (Økt omsetning i reiselivsnæringen, ringvirkninger i andre næringer, og nye muligheter for næringsetablering og tilflytting).
- Forankre utviklingen blant grunneiere, sykkelentusiaster og i det kommersielle reiselivet og bygge opp lokalt kompetansemiljø.
- Utviklingen har som mål å være bærekraftig, i den forstand at den er langsiktig, tar hensyn til lokal kultur og tradisjon, og er i harmoni med natur og miljø.
- Prosjektet går nå fra en kartleggingsfase og inn i en operativ fase der utviklingen gjøres i form av utvikling av tilbud

4.3 Forankring

Prosjektet er forankret på følgende måte:

- Første prosjektfase i Tråkk 'n' Roll-samarbeidet; Utarbeidet forretningsmodell for Hallingdal og tiltaksplaner for alle reisemål i regionen.
- "Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen"; Interregionalt prosjektsamarbeid mellom Trysil, Valdres og Hallingdal. Prosjektet startet opp oktober 2015 og har en varighet på 3 år. Moderniserings- og Kommunaldepartementet har støttet prosjektet med 3,7 MNOK via programmet "Fjellet som fritidsarena". Prosjektet forventes også å få støtte av fylkeskommunene i Oppland, Hedmark og Buskerud, Innovasjon Norge. Totalrammen på prosjektet forventes å være ca. 10 MNOK inkl. tidsbruk på destinasjonene.
- Samarbeid med forskningsmiljøet på NMBU
- Buskerud Fylkeskommunes regionale delplan for reiselivet i Buskerud "Først mot fremtiden 2010-2016", som bla. har som mål å *"bidra til MER bærekraft i alle ledd av næringskjeden, og således redusere negativ påvirkning på omgivelsene som følge av reiselivsaktivitet."*
- Buskerud Fylkeskommune: "Aktivitetsturisme i Buskerud 2015-2018". Programmet har en årlig ramme på 2 millioner kroner fra fylkeskommunen. Midlene er øremerket til styrking av aktivitets- og opplevelsesturisme. Sykkel er et prioritert aktivitet hos BFK. Det er også samsvar mellom BFK og reiselivet forøvrig i landet.
- Det er en forutsetning at utviklingsarbeidet skjer på en bærekraftig måte. Naturhensyn og tett dialog med grunneiere er avgjørende i denne prosessen.

Man blir ikke en terrengsykkelregion uten at utviklingen er godt forankret i terrengsykkelmiljøet. "Av terrengsyklister, for terrengsyklister" har vært slagordet for Tråkk 'n' Roll, og prosjektet skal fortsette å ha høy grad av involvering av terrengsykkelmiljøet.

4.4 Prosjektorganisering

Prosjekteiere og styringsgruppe:

- Visit Geilo AS (Prosjektansvarlig)
- Hemsedal Turisttrafikklag SA
- Gol Reisemål AS
- Ål Utvikling AS
- Nesbyen Turist- og Næringsservice AS
- Flå Vekst SA

Prosjektansvarlig fortsetter å lede styringsgruppen.

Prosjektleder: Lars Wraae Jensen

4.5 Samarbeidspartnere

Tråkk 'n' Roll har så langt i prosjektet samarbeidet med Allegra Tourismus fra Sveits og IMBA Trail Solutions. Norges Organisasjon for Terrengsykling (NOTS) vil være en viktig støttespiller i videre utviklingsarbeid.

Den lokale reiselivsnæringen må involveres tett i utviklingen av kommersielle tilbud og kompetanseheving. Også i transportnæringen er man avhengig av å etablere et godt samarbeid.

I det lokale arbeidet er idrettslagene og de uorganiserte syklistene nøkkelen til viktig innsikt og forankring av prosjektet.

Grunneiere, velforeninger og utmarkslag er også i denne prosjektfasen viktige samarbeidspartnere.

Tråkk 'n' Roll samarbeider med Visit Valdres og Destinasjon Trysil i prosjektet "Terrengsykling som bærekraftig verdiskaper i fjellregionen"

4.6 Aktiviteter

Videreføringen har som nevnt tidligere 3 hovedaktiviteter:

1. Utvikling av konseptplaner og stidesign i områdene som er lokalisert i tiltaksplanen.
2. Bygge opp regionalt kompetansemiljø for stiutvikling og vedlikehold
3. Initiere næringstiltak for utvikling og tilpassing av terrengsykkelspesifikke tjenester.

Se ytterligere beskrivelse i pkt. 2 Prosjektbeskrivelse.

4.7 Målgrupper

I forretningsmodellen for terrengsykling i Hallingdal er følgende målgrupper spesifisert:

1. Hallinger (inkl. Hyttehallinger)
2. Nordmenn: Terrengsyklister og utesegmentet (ikke spesifikt terrengsyklister)
3. Skandinavier
4. Benelux

Få til arena/stier som er for nybegynnere (blå/grønn), enkle stier som alle klarer å bruke slik at interesserte barn, ungdom og voksne finn det tilbodet i Hallingdal

Etter hvert som terrengsykkelproduktet i Hallingdal blir til, vil vi kunne tiltrekke målgruppene over i nevnt rekkefølge.

I et bærekraftig perspektiv er lokalbefolkningen en viktig målgruppe. Aktivisering av ung og gammel har en viktig samfunnsmessig effekt i et helse perspektiv. Det samme gjelder stoltheten og identiteten som skapes rundt i lokalsamfunnene når man har unike kvaliteter som skiller stedene fra andre regioner. Dette vil på sikt også øke Hallingdals attraktivitet i forhold til bostadsattraktivitet.

4.8 Resultat

- Etablering av regionalt kompetansemiljø for stiutvikling og vedlikehold (3-5 pers)
- Konseptplaner og stidesign i henhold til tiltaksplan
- Produktutviklingstiltak

Sammen med ressursene i TBV og lokale bidrag vil prosjektet være en viktig brikke i utviklingen av terrengsykkelregionen Hallingdal. Allerede sommeren 2016 vil resultatene vise seg i form av utbedrede og nyetablerte stier for terrengsykling i henhold til utarbeidet tiltaksplan.

4.9 Effekter

Resultatene i prosjektet er knyttet til økning i kommersiell overnatting og bruk av fritidseiendommer, som en følge av et attraktivt aktivitetstilbud i sommermånedene. Disse effektene forventes å gi bedre utnyttelse av ressurser og et godt servicetilbud året rundt, øke tilflytningen og skape grobunn for nyetablering. Terrengsykkelsatsingen vil også være et positivt omdømmebyggende tiltak for Hallingdal. Utviklingen av terrengsykkeltilbudet vil dessuten være en viktig kilde til økt folkehelse og ikke minst bidra til et levende lokalsamfunn for barn og unge.

5 Tid- og kostnadsplan

5.1 Tidsplan

Q1 2016:

- Etablere og formalisere kompetansemiljø
- Gjennomgå og justere fokusområder fra tiltaksplanen
- Planlegge tiltak

- Grunneieravtaler

Q2 2016:

- Oppstart konseptplaner og stidesign i Hallingdal
- Starte opplæring kompetansemiljø – koblet mot nye stiprosjekt i regionen

Q3 2016:

- Kompetansemiljø jobber på egenhånd
- Inspeksjoner fra ekspert
- Ferdiggjøring av pilotprosjekter

Q4 2016:

- Planlegging 2017
- Evaluering og rapportering

5.2 Kostnadsplan

Regionalt kompetansemiljø (3 pers.)	800.000
Prosjektledelse	200.000
Produktutviklingstiltak	100.000
Regnskap + diverse	50.000
Timeinnsats dest./næring/kommune (ca 650 t.)	245.000
SUM	1.395.000

5.3 Finansieringsplan

Regionrådet i Hallingdal	400.000
Buskerud Fylkeskommune	300.000
Destinasjonsbidrag	150.000
Næring/kommune (bruk av kompetansemiljø)	300.000
SUM	1.150.000
Egeninnsats tid	245.000
Samlet ramme	1.395.000

6 Geografi

Flå, Nesbyen, Gol, Ål, Geilo og Hemsedal

ALLEGRA

RAPPORT OM TERRENGSYKLING I HALLINGDAL

UTGANGSPUNKTET

Hallingdalregionen har oppdaget hvilket potensial som ligger i terrengsykkelturisme og ønsker å utvikle dette området. Denne rapporten gir en bred oversikt over status for terrengsykkelturisme i regionen. Konklusjonene i dette dokumentet bør hjelpe Hallingdal med å ta de første skrittene på veien mot å lykkes som reisemål for terrengsyklister.

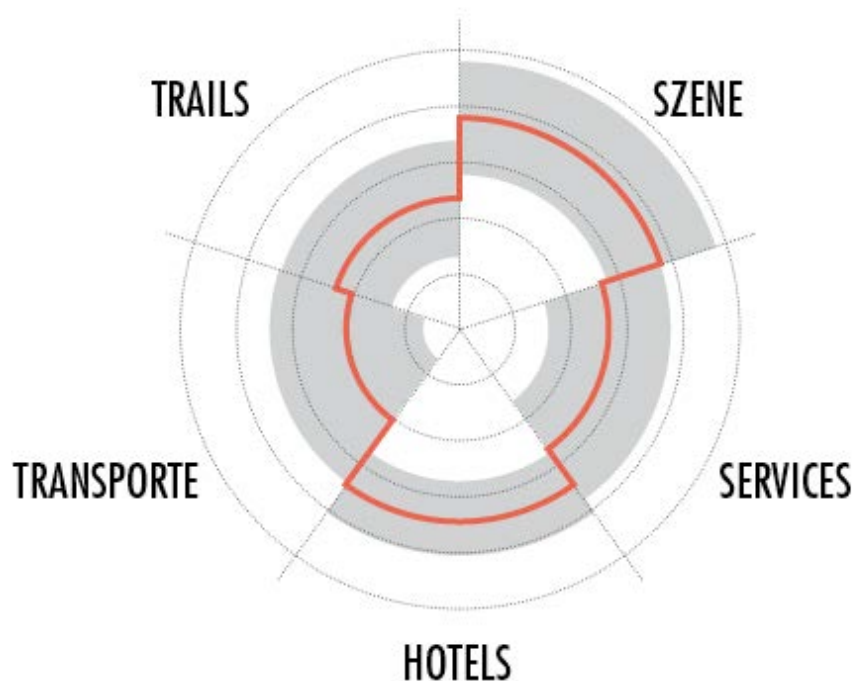
FREMGANGSMÅTE

Terrengsykkelrapporten ble utarbeidet i følgende trinn:

1. Fra juni til august 2015 ga flere lokale terrengsyklister og en gruppe eksperter fra Allegra Tourismus sin vurdering av lokale stier, transporttilbud, overnattingstilbud, terrengsykkelmiljøer og tjenestetilbud for terrengsyklister.
2. Informasjonen som ble samlet inn i disse undersøkelsene, fremstilles i "Allegra-Spider" modellen
3. Funnene fra prosessen settes opp i et forretningsmodellldiagram og en handlingsplan.

ANALYSE MED ALLEGRA-SPIDER

Allegra-edderkoppnettet gir en oversikt over nåværende kvalitetsstandarder i segmentene stier, transport, hoteller, tjenester og sykkelmiljø.

Det er bemerkelsesverdig at alle segmentene unntatt hoteller og sykkelmiljø ligger under gjennomsnittet. De to segmentene hoteller og sykkelmiljø ligger over gjennomsnittet. Alle segmentene viser høy varians.

- Stier, transport og tjenester ligger under gjennomsnittet, men viser stor varians og gis også en høy poengsum ved noen anledninger.
- Hotellsegmentet viser lavest varians og får den nest beste vurderingen.
- Terrengsykkelmiljøet gis den høyeste vurderingen med noen enkeltstående lave poengsummer

Hva ligger bak vurderingene?

STIER

Stiene i Hallingdal vurderes forholdsvis lavt. Bakgrunnen for vurderingen er flere faktorer.

- Stiene er generelt veldig vanskelige å sykle på. Dette skyldes delvis måten de har blitt til på, men også manglende vedlikehold. For størstedelen av løypene utføres det ikke noe vedlikehold, eller arbeidet gjøres ikke i henhold til de nyeste standardene.
- Det er ekstremt vått i bakken de fleste steder i Hallingdal. Til sammen gjør dårlige rutevalg for stiene, utilstrekkelig drenering og feil grunnforhold at stiene ikke er bærekraftige og ikke oppleves særlig tilgjengelige for vanlige turister. Det er bare erfarne syklistere som har glede av de fleste løypene.
- Det er vanskelig å finne frem fordi det mangler skilting.
- Utsyn og naturopplevelser, det andre hovedmålet for terrengsyklistere, er førsteklasses.

Utsynet og naturopplevelsen på høydeplatåene tar pusten fra deg.

Det er ikke en ulempe for Hallingdal at ingen av stiene skiller seg ut som åpenbart egnet for turister. Stiene må opprustes slik at de kan brukes regelmessig av turister. I dette tilfellet kan stiene velges ut på bakgrunn av hvilke verdier de skaper og hvilken nytte de gir lokalmiljøet.

Eksisterende stier er med få unntak ikke klare til å ta imot turister. Det må være en klar strategi for merking/skilting og en plan for turistknutepunkter for å generere næringsvirksomhet. For løypestrategien må det tas hensyn til andre faktorer som målgrupper, lokalmiljø, terrengsykkelmiljøet og lokale bedrifter.

TRANSPORT

Offentlig transport for terrengsyklister i Hallingdal er under gjennomsnittet. Selv om det finnes et svært godt tilbud, er det ikke tilpasset behovene til terrengsyklister. Buss- og togtilbudet, og også Hallingdals beliggenhet mellom de to største byene og flyplassene i Norge, gir regionen et flott utgangspunkt.

Potensialet for å skape næringsvirksomhet gjennom å bruke heissystemet og tilby skytteltransport er imidlertid uutnyttet på de fleste områdene. Det er nesten ingen bedrifter som har spesialisert seg på transport av terrengsyklister. Transport er et av de viktigste tilbudene som kan skape verdi når det gjelder terrengsykkelturister.

Transporttjenestene må være klare til å ta imot terrengsyklister og må dekke noen grunnleggende behov:

- Transportinfrastrukturen må være tilpasset terrengsyklister
- Mulighet for andre tjenester som for eksempel vaskemuligheter
- Tilpassing av rutetabeller og kjøreruter
- Sette opp skytteltransport spesielt for terrengsyklister

HOTELLER

Den gode vurderingen som hotellsegmentet har fått, skyldes noen få hoteller og restauranter som klarer å ta med seg stemningen og formatet fra vinterturismen. Ingen av hotellene har gjort noe spesielt for å dekke behovene til terrengsyklister, men for en kundegruppe som ligner, nemlig skiturister.

De fleste overnattingene i regionen skjer i hytter. Som konsekvens skaper terrengsykkelturistene mindre verdi. Med gjester spredd ut over hele regionene og uten klare sentre der syklistene kan gi inntekter, kan løypene fungere som møtesteder, der alle samles. Lokale stisentre vil være nøkkelen for å bringe gjester og lokalbefolkningen sammen og skape næringsvirksomhet .

Hotellene må opparbeide seg kompetanse på terrengsykling, men det vil hovedsakelig dreie seg om noen grunnleggende funksjoner. Det vil i stor grad være opp til små lokale bedrifter å sette i gang og lage tilbud, og det vil især komme mindre steder som Nes og Ål til gode. På de større turiststedene må vintersportsanlegg og -hoteller flytte fokus over på terrengsyklistenes behov.

TJENESTER

Et grunnleggende tilbud til terrengsyklistere mangler i de fleste tettstedene. Innen alt fra informasjon til infrastruktur og guiding finnes det kun noen få tilbud. Det er enkelte små lokale bedrifter som tilbyr gode tjenester, men de har relativt smalt nedslagsfelt og mangler de økonomiske musklene til å markedsføre seg og skaffe flere kunder. I tidsrommet fra sen ettermiddag og tidlig kveld, der gjestene kommer hjem fra tur og er disponible for å bruke penger, mangler det kontaktpunkt – for eksempel på en bar eller en kafé eller lignende.

Det finnes små lokale bedrifter som tjener som foregangseksempler. Deres kunnskap bør løftes opp så hele Hallingdal får dra nytte av den. Til gjengjeld trenger disse små bedriftene hjelp fra større bedrifter og turistbyråer til markedsføring og til å strukturere virksomheten. Informasjonssentrene og andre involverte trenger å lære mer om terrengsykling. På mindre steder vil terrengsykling være en flott mulighet til å starte små bedrifter og et bidrag til å styrke lokalmiljøene.

TERRENGSYKKELMILJØ

Vurderingene for sykkelmiljøsegmentet viser veldig stor varians. Dette skyldes at det kun er innsamlet få observasjoner innen dette området. De lokale terrengsykkelmiljøene er ganske små og opererer i stor grad under radaren. Men kunnskapen og aktivitetsnivået som vi finner i Hallingdal, er blant de beste i Norge. Dette er en veldig stor fordel for Hallingdal som region og gir dem et forsprang. Enkeltpersoner viser seg å besitte veldig mye kunnskap. Ulempen er at terrengsykkelmiljøet i Hallingdal for tiden er for lite til å kunne bidra når det gjelder å få til en storstilt turistutvikling. Det første som bør gjøres, sammen med planlegging av infrastruktur, er å bygge opp det lokale terrengsykkelmiljøet i Hallingdal.

Vektlegg det som er nøkkelen til å utvikle en vellykket terrengsykkeldestinasjon: Bygg på det lille lokale miljøet og hjelp terrengsykling med å vokse i Hallingdal. Man bør gå løs på denne oppgaven i neste fase.

MARKEDSPOSISJON

Hallingdal har et forsprang når det gjelder terrengsykkelturisme. På den ene siden virker det som om Nesbyen kommune allerede er en populær terrengsykkeldestinasjon i Norge. På den andre siden ligger Hallingdal, i kraft av dette konseptet og deres strategiske tilnærming til terrengsykkelutvikling, foran de fleste andre destinasjoner. I likhet med Hallingdal som terrengsykkeldestinasjon er det norske markedet for terrengsykkelturisme i ferd med å ta form akkurat nå. Gjennom å utvikle produktene som blir etterspurt i fremtiden, vil Hallingdal få en fordel fremfor alle andre terrengsykkeldestinasjoner i Skandinavia. Timingen er perfekt.

Hallingdal kan fokusere på ulike kundesegmenter, og etter hvert som tilbudet utvikles kan de utvide til å dekke nye kundesegmenter.

KUNDESEGMENT: LOKALBEFOLKNING

For å få skape entusiasme i det lokale terrengsykkelmiljøet og styrke kunnskapsnivået i regionen, bør man først konsentrere seg om lokalbefolkningen. Det kan gi inntekter for små bedrifter som butikker, restauranter og kafeer. Derfor er det første som bør gjøres, å etablere lokale stisentre for terrengsykling i nærmiljøet.

KUNDESEGMENT: NORGE

Det største uutnyttede potensialet ligger for tiden i utendørsturistene. Hvis de også gir seg i kast med terrengsykling, vil de bli værende lenger i området og legge igjen mer penger. Gjennom å tilby sykling på enkle stier, som for eksempel i små lokale nærmiljøsentre, er terskelen lav for utendørsturister å prøve seg på terrengsykling. Desto mer fristende tilbud Hallingdal har om sommeren, jo flere vil velge å reise på fjellet i stedet for til sjøen. Terrengsykling vil være blant de beste tilbudene i markedet.

KUNDESEGMENT: SKANDINAVIA

I likhet med Norge har heller ikke de andre skandinaviske landene mange etablerte terrengsykkeltilbud. Dessuten er prisnivået og kulturen ganske lik, slik at folk fra disse landene i større grad er villige til å reise til Norge. Danmark har for eksempel et svært aktivt miljø innen terrengsykling, men ingen fjell. Hallingdal er blant fjellområdene som er nærmest Danmark. Et opparbeidet og utvidet nettverk av stier vil være en grunn til å besøke Hallingdal, fordi disse løypene vil være blant de beste i Skandinavia.

KUNDESEGMENT: BENELUX-LANDENE OG TYSKLAND

Turister fra Sentral-Europa trekkes allerede i dag mot naturen og kulturen i Norge. Høydeplatåene, for eksempel Golsfjellet, Bergsjøstølen og Geilo, er veldig spesielle. De tilbyr naturopplevelser utenom det vanlige. Sykkelstier i denne typen landskap finnes det ikke

maken til noe sted, og de ville tiltrekke seg turister fra hele verden, men spesielt fra Sentral-Europa.

LOKAL-BEFOLK-NING	Gir ingen overnattinger	Markedsføres lokalt	Sentrums-basert utvikling	Tilfører mindre verdi	Minste kundegruppe	Enkel å utvikle
NORGE	Gir overnattinger	Markedsføres nasjonalt	Sentrums-basert utvikling	Bruker tjenester Tilfører verdi	Overfør vinterturisme	Enkel å utvikle
SKANDI-NAVIA	Gir overnattinger	Markedsføres internasjonalt	Sentrums-basert utvikling	Bruker tjenester Tilfører verdi	Overfør vinterturisme	Enkel å utvikle
SENTRAL-EUROPA	Gir overnattinger	Markedsføres internasjonalt	Utvikling i periferi	Bruker tjenester Tilfører verdi	Overfør vinterturisme	Vanskeligere å utvikle

ANBEFALINGER

Vi anbefaler sterkt å satse på lokale og norske terrengsykkelturister i den første fasen. Utvikling av riktig infrastruktur vil kreve store investeringer i både tid og penger. Denne utfordringen kan bare løses hvis det lokale terrengsykkelmiljøet engasjerer seg. Støtte fra lokalbefolkningen vil gi den drivkraften som et prosjekt av denne størrelsen trenger. Sykkelløyper kan bare opparbeides ved hjelp av lokalt engasjement og frivillig arbeid, sammen med finansiering fra turistorganisasjoner og offentlige myndigheter. En felles interesse for terrengsykling vil styrke forståelsen mellom de involverte.

Den neste fasen vil automatisk tiltrekke seg flere terrengsyklister fra Norge og Skandinavia. Denne fasen vil overlappe den første og skje uten at det gjøres mye markedsføring. Når det er opparbeidet en ordentlig infrastruktur for terrengsykling, vil tiltrekningskraften som Nesbyen allerede har på terrengsyklister, føre til at det kommer terrengsykkelturister til de stedene som også har gode stier.

I en fremtidig fase bør det opparbeides stier for terrengsykling på enkelte av høydeplatåene for å tiltrekke seg terrengsyklister internasjonalt. Naturen på disse platåene er unik, og det finnes ikke slike steder i Sentral-Europa. Terrengsyklister reiser kun av to årsaker, natur og stier, og begge disse kravene vil være oppfylt. Dette trinnet krever nøye planlegging og sykkelløypedesign på høyeste nivå. Dette bør ses på som et langsiktig mål.

KOMMUNER

Hallingdal er så heldig å ha stor variasjon i bygder, landskap, og terreng. Fra tørre fjellsider til særegne høydeplataer, fra småbyatmosfære til kule skisteder, alt ser ut til å være innenfor rekkevidde på kort tid. Å fremheve denne variasjonen, kan være en nøkkel til suksess.

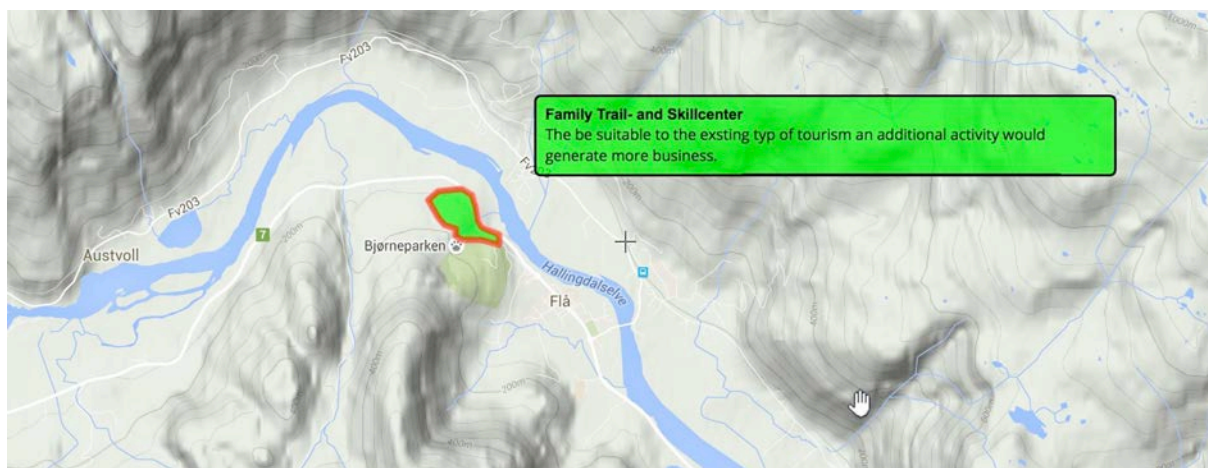
Med unntak av Rallarvegen, som kan forlenges til en interregional rute, er det ikke hensiktsmessig å samkjøre terrengsykkelproduktene mellom tettstedene. Den enkelte kommunen skal og bør ha egne tilbud og et eget kundesegment, alt etter terreng, lokalt terrengsykkelmiljø og eksisterende infrastruktur. Men terrengsykkelturisme må fortsatt være et felles Hallingdal-prosjekt. Overføringen av kunnskap, terrengsykkelkultur og i noen tilfeller også kunder, er nødvendig. Nesbyen har allerede en posisjon i markedet og et nettverk av stier, men de har ikke en infrastruktur for turisme. Ål har en sterk posisjon i det lokale terrengsykkelmiljøet og når det gjelder arrangementer, men de trenger hjelp til å utvikle og vedlikeholde sykkelstier. Skistedene Geilo og Hemsedal har en perfekt infrastruktur for turisme, og terrengsykling er nøkkelen til å få dem ut av sommerdvalen.

Utvexling av kunnskap i alle de fem relevante segmentene vil gi et løft for Hallingdal som region. Det vil ta mye lenger tid for de enkelte destinasjonene å etablere sterk og bærekraftig terrengsykkelturisme hvis de skal gjøre det på egen hånd. Innsats og entusiasme bør ikke stanse ved kommunegrensene, men deles i hele Hallingdal. Det første tiltaket bør være å etablere et løypemannskap som arbeider med stiene og bytter mellom kommunene avhengig av prosjekter og årstid. Det bør lages en stiplan for dette.

FLÅ

Flå er inngangsporten til Hallingdal. Som inngangsporten til Hallingdal bør Flå være det første stedet turistene stopper, og her bør de finne et terrengsykkeltilbud på begynnernivå. Derfra kan de sakte øke vanskelighetsgraden og prøve seg på andre terrengsykkelstier i Hallingdal.

Flå har allerede en god infrastruktur og et godt turisttilbud. De besøkende i Bjørneparken kunne forlenget oppholdet i Flå hvis det var tilbud om flere aktiviteter. Dette innebærer å legge til rette for terrengsykkelaktiviteter for familier, med ferdighetsløyper og korte og enkle rundløyper. Selv om det ikke finnes noe terrengsykkelmiljø i Flå, kan overføring fra Nesbyen være en løsning når det gjelder opparbeiding og vedlikehold av stier og fagkunnskap om terrengsykling. Tjenester som kurs i terrengsykling, arrangementer og guiding vil kunne skape ytterligere inntekter i Flå.

HANDLINGSPLAN

	T0	T1	T2	T3	Tno
STIER	Terrengvurdering	Bygge sti- og ferdighetssenter for familier	Opplæring i stivedlikehold	Utvid løypenettverk	Høyfjellstier
TRANSPORT					
HOTELLER	Opplæring	Grunnleggende infrastruktur	Markedsføre overfor terrengsyklister		For mange terrengsykkel-hoteller
TJENESTER	Opplæring	Starte terrengsykkel-tjenester	Opplæring i terrengsykkel-spesifikke behov	Forbedre tjenester	Tjenester kun for terrengsykling
TILLEGG	Forretningsplan	Starte lokale terrengsykkeltreff	Starte arrangement	Markedsføre for terrengsykkel-familier	

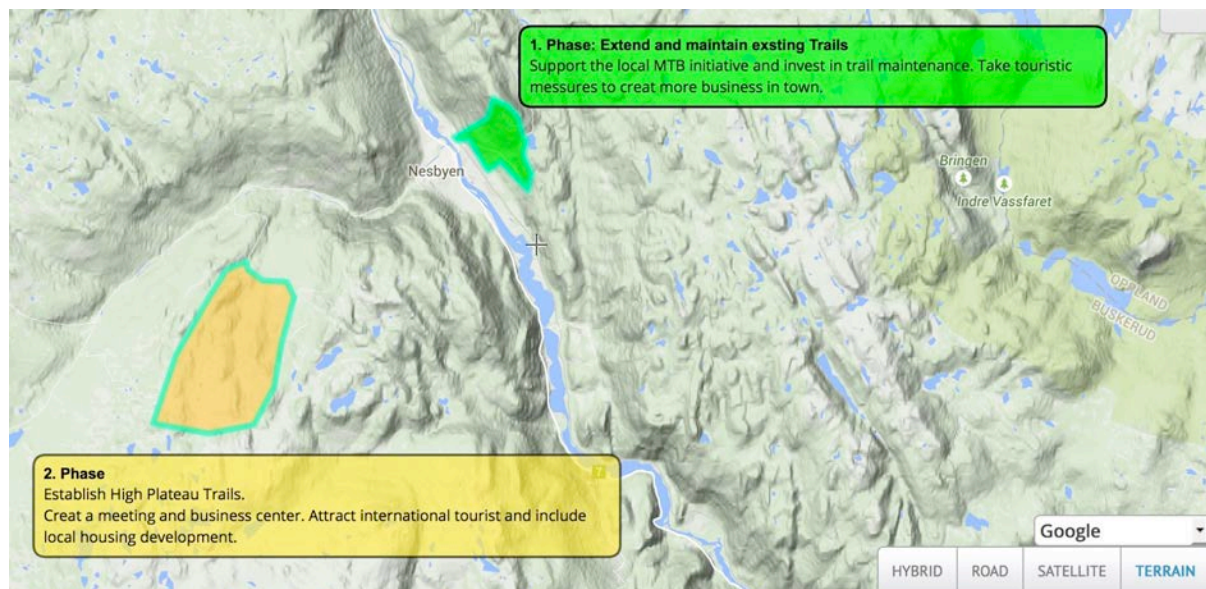
NESBYEN

Nesbyen har et akseptabelt tilbud til terrengsyklister. Reisemålet er godt kjent i Norge, men løypene trenger ordentlig vedlikehold og endringer for å kunne brukes av turister og opprettholdes over tid. Som det er nå, egner løypeinfrastrukturen seg for lokale syklist og noen få turister utover det. Når flere begynner å bruke dem, vil stiene bli påvirket i større grad.

Selve tettstedet har ikke mange tilbud til terrengsyklister. Det bør utvikles næringsvirksomheten i liten skala for å skape inntekter. For øyeblikket er det ingen steder hvor en besøkende syklist kan bruke penger og på den måten bidra i lokalsamfunnet. Det kan hjelpe å overføre kunnskap fra de større turistkommunene.

I den første fasen foreslår vi at løypene på østsiden av tettstedet forbedres. Siden de har adkomst med bil, er det mulig å skape inntekter gjennom å tilby skytteltransport. I sentrum bør det startes små bedrifter.

I den andre fasen bør fokus være på høyere strøk i Nesbyen, og utviklingen må ta høyde for utviklingen av nye overnattingsmuligheter. Kafeen som er der fra før, er et flott startsted for rundløyper som ikke bare tiltrekker seg internasjonale turister på grunn av den vakre naturen, den fungerer også som møtested for hytteeierne i området. Rundløypene må planlegges og utformes nøye fordi terrenget og grunnforholdene gjør det til en stor utfordring å opparbeide bærekraftige stier.

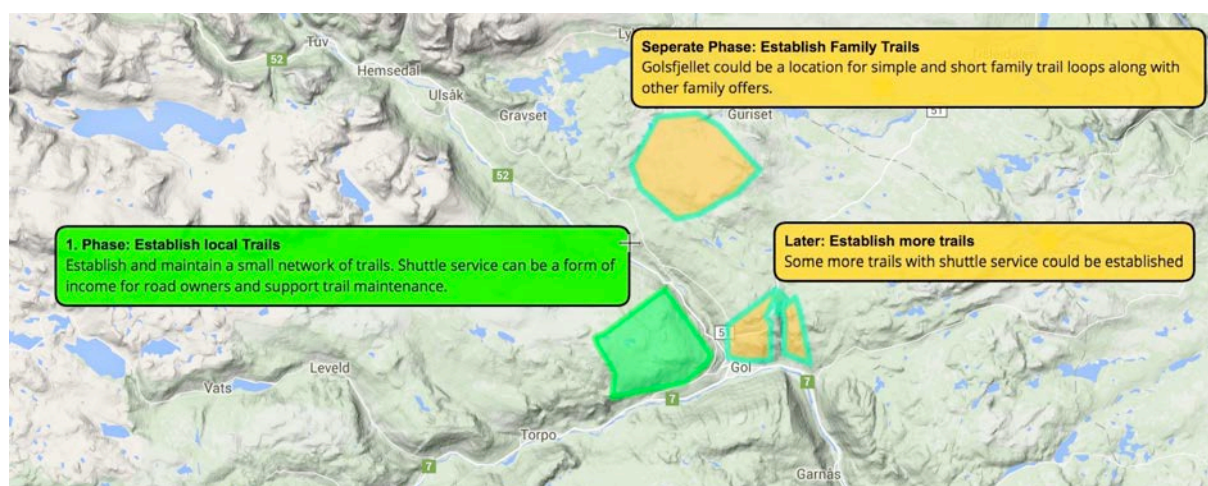
HANDLINGSPLAN

	T0	T1	T2	T3	Tno
STIER	Få grunneier-avtaler	Vedlikehold stier	Vurder stier i høyfjellet	Bygg stier på høyfjellet	Bygg ulovlige stier
TRANSPORT		Sett opp skyttelstransport	Forbedre offentlig transport		
HOTELLER	Sett standarder for næringsutvikling	Grunnleggende infrastruktur			For mange terrengsykkel-hoteller
TJENESTER	Opplæring	Starte terrengsykkel-tjenester	Opplæring i terrengsykkel-spesifikke behov	Forbedre tjenester	Tjenester kun for terrengsyklistere
TILLEGG	Organiser terrengsykling i lokalt reiseliv	Starte lokale terrengsykkeltreff			

GOL

Med sin sentrale plassering er Gol stedet som alle terrengsyklistene som besøker Hallingdal reiser gjennom. Det er en flott strategisk posisjon. Riktignok er det vanskelig å opparbeide sykkelløyper rundt tettstedet, men det finnes andre muligheter man kan se på. På åssiden mot nordvest er det et fint terreng, og her finnes det noen gode stier allerede. De private bompengerveiene kan være en mulighet til å skape inntekter. På østsiden er terrenget og grunnforhold mer sammensatte. Selv om det finnes stier, er ikke disse egnet for turister. Stedet er et skolesentrum, og ungdommen i Hallingdal samles her. Derfor trenger Gol en sykkelpark i sentrum som turister kan komme på dagsbesøk til, eller som kan medføre at de tar en overnatting hvis de er på gjennomreise.

Storfjell har veldig god infrastruktur for turister. Grunnforholdene og terrenget er en utfordring ved opparbeidelse av stier. Hvis det skal bygges stier, vil det være avgjørende å arbeide med en veldig erfaren løypespesialist slik at man sikrer at løypene er bærekraftige, noe som er en utfordring under disse forholdene. En annen viktig oppgave vil være å konsentrere seg om det riktige kundegrunnlaget, og det bør derfor gjennomføres en mer detaljert turismeanalyse og en mulighetsvurdering spesifikt for Storfjell.

HANDLINGSPLAN

	T0	T1	T2	T3	Tno
STIER	Grunneieravtaler på østsiden	Vedlikehold stier	Bygge sykkelpark i sentrum		Bygg ulovlige stier
TRANSPORT		Sett opp skyttelstransport	Forbedre offentlig transport		
HOTELLER	Sett standarder for næringen	Grunnleggende infrastruktur			
TJENESTER	Opplæring				
TILLEGG	Starte lokale terrengsykkeltreff	Begynn med kurs for barn			

HEMSEDAL

For å koble sammen tettstedet Hemsedal med skisenteret bør det bygges lokale rundløyper. Dette vil trekke til seg mer næringsvirksomhet i Hemsedal sentrum og også være et MTB-tilbud i seg selv. Det vil være enkelt å bygge rundløyper i skogsområdene som er blitt ryddet for langrennsspor, og det ville tenne en interesse for terrengsykling hos lokalbefolkningen. Det største potensialet til Hemsedal er skisenteret og heissystemet. Sykkelparken er den beste forretningsmuligheten for tettstedet og heisselskapet. Sykkelparken er på det nåværende tidspunkt ikke bærekraftig over tid, men med de rette tiltakene er det mulig å få til en virkelig vellykket virksomhet her. Det første trinnet som det er sterkt behov for, er å lage en overordnet plan for sykkelparken. Før det investeres mer, bør man ha en plan for hvordan konseptet skal være, hvordan man skal gå frem, kundegrunnlaget bør defineres helt nøyaktig, annen infrastruktur bør vurderes og løypene bør bygges om slik at de tiltrekker seg bestemte kundegrupper. Slik sykkelparken er nå, vil den ikke lykkes.

HANDLINGSPLAN

	T0	T1	T2	T3	Tno
STIER	Ta vare på syklistenes sikkerhet	Overordnet plan for sykkelpark	Bygg om løypene	Utvid sykkelparken	Utvikle høyfjellstier
TRANSPORT		Offentlig transport	Tilpass heis til terrengsykling		Åpne flere heiser
HOTELLER	Opplæring	Lag tilbud	Tjenester		For mange terrengsykkel-hoteller
TJENESTER	Opplæring	Lag tilbud	Tjenester for terrengsykklister		
TILLEGG	Organiser terrengsykling i lokalt reiseliv	Lag forretningsplan			

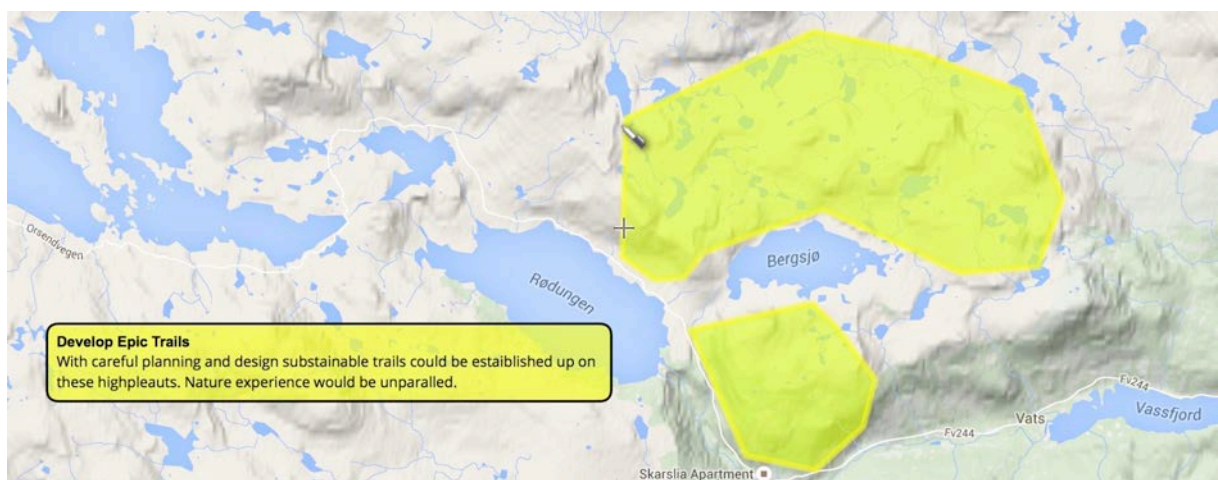
ÅL

Ål har det største lokale terrengsykkelmiljøet, men også det mest utfordrende terrenget når det gjelder å opparbeide sykkelløyper. Oppbygging av et familiesenter med stier og ferdighetsløyper vil styrke det lokale terrengsykkelmiljøet og sørge for at man får med seg neste generasjon. Det vil også støtte opp om Hallingdal Feriepark, som allerede gjør det veldig bra, og de besøkende der som i utgangspunktet er utendørsturister.

Det må gjøres ytterligere vurderinger av terrenget enkelte steder for å se på muligheten til å lage et stisenter. På høydeplatået bør det foretas ytterligere vurderinger av en løypespesialist.

Bergsjøstølen, Rødungsstøl og Skarslia har potensial til å bli et MTB-senter i seg selv. Naturen på høydeplatået har sterk tiltrekningskraft på internasjonale turister. Infrastruktur for turister og forståelse for de spesifikke kundegruppene er der allerede, siden vinterturisme med snøking er svært lik terrengsykkelturisme. Det bør investeres i løypeutvikling, for eksempel opparbeidelse av to eller tre rundløyper. Utviklingen må skje med hjelp fra en svært dyktig løypespesialist for at stiene skal bli bærekraftige.

HANDLINGSPLAN ÅL

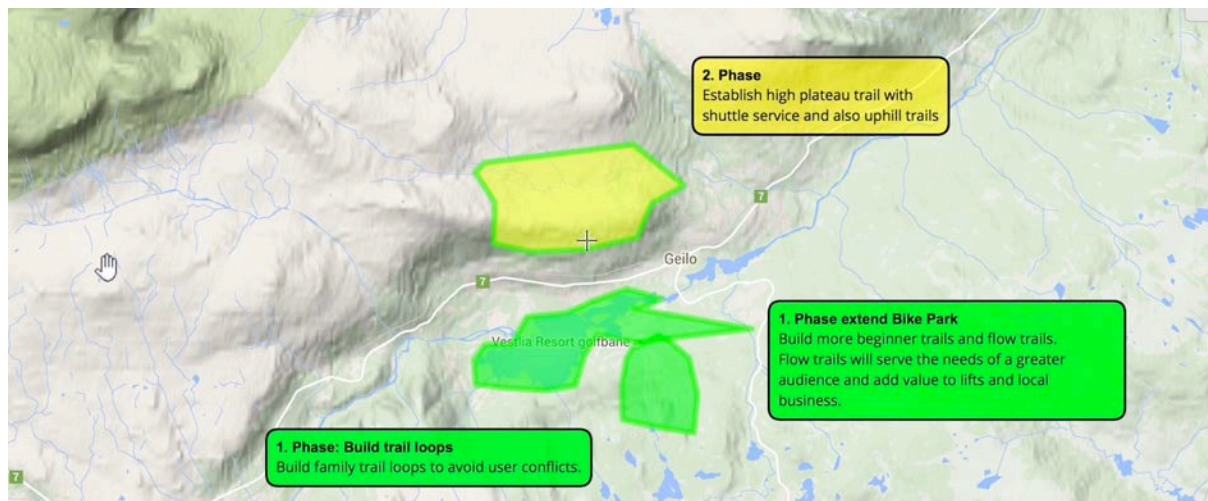
	T0	T1	T2	T3	Tno
LØYPER	Overordnet plan stisenter	Bygg lokalt stisenter / vurder høyfjell	Vedlikehold løyper	Utvid stisenteret	Undersøk eksisterende høyfjellsstier
TRANSPORT		Offentlig transport for MTB		Sett opp skyttel-transport	Åpne heiser
HOTELLER	Opplæring	Tilpass overnatting	Lag tilbud		
TJENESTER	Opplæring	Øk kvaliteten på tjenestene	Markedsfør eksisterende tjenester		
TILLEGG	Organiser terrengsykling i lokalt reiseliv		Lag flere arrangementer		

HANDLINGSPLAN SKARSLIA OG BERGSJØSTØLEN

	T0	T1	T2	T3	Tno
LØYPER	Overordnet plan rundløyper	Mikrodesign	Bygg rundløyper og flytstier	Utvid stisenteret	Undersøk eksisterende høyfjellsstier
TRANSPORT	Offentlig transport for terrengsykling	T-krok-løsninger			Åpne heiser
HOTELLER	Opplæring	Tilpass overnatting	Lag tilbud		
TJENESTER	Opplæring	Øk kvaliteten på tjenestene	Markedsfør eksisterende tjenester		
TILLEGG	Dann en allianse		Lag flere arrangementer	Markedsfør overfor eksisterende kunder	

GEILO

Geilo overrasker med svært gode lokale virksomheter og en sykkelpark med akseptabel kvalitet. Spesielt barneløypene som nettopp er blitt bygd, klarer seg godt i konkurransen med

tilsvarende tilbud internasjonalt. Sykkelparken bør utvides med flere enkle stier og flytstier. Geilolia skisenter er en perfekt beliggenhet for videre MTB-utvikling. Flere lokale løyper rundt sjøen og over til sentrum er nødvendig for å unngå brukerkonflikter og for å koble Geilolia til Geilo som er et knutepunkt for næringsvirksomhet. I dette trinnet må en løypespesialist vurdere terreng og stier for å se på turistpotensialet og hvorvidt det er mulig å lage bærekraftige stier.

I en senere fase bør høyfjellsplatået og løypene som finnes der, forbedres og vedlikeholdes. De episke høyfjellsstiene vil styrke Geilos posisjon som et ledende reisemål i Norge. Det er en stor utfordring å opparbeide og vedlikeholde stier på høyfjellsplatået. Grunnforholdene tillater for øyeblikket ikke bruk med en hyppighet som gir verdi for turistnæringen, fordi jordkvaliteten er dårlig og forholdene er svært våte. En meget erfaren løypespesialist vil kunne gjøre om noen av løypene slik at de vil kunne være bærekraftige over tid. Opprettelse av turisttilbud knyttet til de eksisterende løypene på høyfjellet vil være et stort feilgrep, fordi dette vil føre til at stiene blir ødelagt løpet av kort tid. Ødeleggelse av stier og natur vil også føre til konflikter med grunneierne.

Et skytteltransporttilbud kunne skape ytterligere næringsvirksomhet.

HANDLINGSPLAN

	T0	T1	T2	T3	Tno
LØYPER	Overordnet plan sykkelpark Vurder lokale stier	Bygg korte rundløyper og flytstier	Vedlikehold stier	Vurder og utvikle høydeplatå	Undersøk eksisterende høyfjellsstier
TRANSPORT	Forbedre stolheis	Offentlig transport for MTB		Sett opp skytteltransport	Åpne flere heiser
HOTELLER	Øk oppmerksom- heten	Start MTB-hoteller	Lag tilbud	Start restauranter langs terrengsykkelstier	For mange MTB- hoteller
TJENESTER	Opplæring	Øk kvaliteten på tjenestene		Markedsfør eksisterende tjenester	
TILLEGG	Terrengsykkel- forretningsplan	Organiser terrengsykling i lokalt reiseliv	Gi informasjon til lokalbefolkningen	Annonser	Frittstående tiltak

RALLERVEGEN

Det mest vellykkede tilbudet i Norge for sykkelturister. Rallarvegen er et unikt sted, og fremtiden er lys hvis de riktige investeringene gjøres. Utvidelse av Rallarvegen geografisk og sesongmessig vil ikke generere særlig høyere inntekter. En enkel løypeforbindelse ned til Geilolia vil gi den økt verdi.

